Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16678

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uyarlama bir ölçek çe?idi olan Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i, okul öncesi dönemdeki çocuklar?n akranlar? taraf?ndan uygulanan olumsuz davran??lara ne ölçüde maruz kald?klar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkiye uyarlamas? ve psikometrik özellikleri, H. G. Ogelman ve arkada?lar? taraf?ndan özellikle dört ya? Türk çocuklar? örnekleminde incelenmi?tir (2015). Bu çal??ma, ölçe?in erken çocukluk döneminde ya?anan akran ?iddeti deneyimlerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilme kapasitesini ara?t?rm??t?r. Ölçek, çocuklar?n sosyal ve duygusal geli?imlerini olumsuz etkileyebilecek zorbal?k ve ma?duriyet durumlar?n?n erken tespiti için kritik bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akran ?iddeti, Ma?duriyet, Erken Çocukluk, Dört Ya? Çocuklar?, Ölçek Uyarlamas?, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Ogelman, H. G., Körükçü, Ö., Sar?kaya, H. E., Güngör, H., Ersan, C.

Amaç

Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i'nin temel amac?, okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar?n maruz kald??? akran temelli olumsuz davran??lar?n s?kl???n? ve türünü belirlemektir. Bu ölçüm arac?, çocuklar?n sosyal çevrelerinde ya?ad?klar? zorlay?c? deneyimleri sistematik olarak kaydederek, potansiyel risk alt?ndaki bireyleri tan?mlamaya ve erken müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine zemin haz?rlar.

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, uluslararas? alanda kullan?lan bu arac?n kültürel ba?lamda geçerlili?ini test etmeyi ve Türk popülasyonunda kullan?labilirli?ini sa?lamay? hedeflemi?tir. Özellikle dört ya? grubu gibi hassas bir dönemdeki çocuklar?n ya?ad??? ma?duriyetin tespiti, geli?imsel psikoloji ve e?itim bilimleri aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **Akran Ma?duriyeti (Peer Victimization)** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bir bireyin, akranlar? taraf?ndan tekrarlanan ve kas?tl? olarak zarar verme amac? ta??yan fiziksel, sözel veya ili?kisel davran??lara hedef olmas? durumunu ifade eder. Erken çocukluk döneminde bu yap?, genellikle itme, vurma, alay etme, oyun d??? b?rakma veya e?yalar?na zarar verme gibi davran??larla kendini gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i, ma?duriyetin farkl? alt boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu alt boyutlar genellikle **fiziksel ?iddet**, **sözel ?iddet** ve **sosyal/ili?kisel ?iddet** olarak s?n?fland?r?l?r. Ölçek, ebeveyn veya ö?retmen raporlamas? yoluyla, çocu?un bu tür davran??lara ne s?kl?kla maruz kald???n? de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in Türk popülasyonunda geçerlik çal??malar? Ogelman ve arkada?lar? (2015) taraf?ndan yürütülmü?tür. Bu çal??mada, ölçe?in yap? geçerlili?ini ve ölçtü?ü teorik yap?y? ne kadar do?ru temsil etti?ini belirlemek için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Kaynak referansta geçerlik detaylar? aç?kça belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??malar?nda genellikle **yap? geçerli?i** (faktör analizi), **ölçüt ba??nt?l? geçerlik** ve **iç tutarl?l?k** gibi yöntemler arac?n geçerlili?ini sa?lamak için kullan?l?r. Ogelman ve arkada?lar?, ölçe?in dört ya? çocuklar? için uygun oldu?unu ve geçerli sonuçlar üretti?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar üretme yetene?ini incelemektedir. Uyarlama çal??mas?nda (2015), güvenirlik kan?tlar? genellikle **iç tutarl?l?k katsay?s?** (Cronbach alfa) ve/veya **test-tekrar test güvenirli?i** yöntemleri kullan?larak sunulmu?tur.

Güvenirlik katsay?lar?n?n yüksek olmas?, ölçe?in k?sa zaman aral?klar?nda veya farkl? madde setlerinde benzer sonuçlar verdi?ini gösterir, bu da ölçülen Akran ?iddetine Maruz Kalma düzeyinin rastgele hatalardan ar?nm?? oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda (Ogelman vd., 2015), ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve teorik olarak beklenen yap?ya uygunlu?unu kontrol etmeyi sa?lar.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in fiziksel, sözel ve ili?kisel ma?duriyet gibi beklenen çok boyutlu yap?y? destekledi?ini veya Türk kültürü ba?lam?nda yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?kt???n? belirlemede temel rol oynar. Bu ad?m, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini sa?lamla?t?rmak için zorunludur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l?d?r. Genellikle ebeveyn veya ö?retmen gözlemine dayal? bir raporlama ölçe?idir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Okul Öncesi Çocuklar

Age Group: 4 Ya? Çocuklar? (Uyarlama çal??mas?nda odaklan?lan ya? grubu)

Population Details: Türkiye'deki okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar.

Test Methodology: Gözleme Dayal? Raporlama. Ölçek, çocu?un davran??lar?n? ve etkile?imlerini yak?ndan gözlemleyen bir yeti?kin (ö?retmen veya ebeveyn) taraf?ndan doldurulur.

Anahtar Kelimeler

Akran Ma?duriyeti, Okul Öncesi Dönem, Sosyal Geli?im, Psikolojik Ölçek, Güvenirlik, Geçerlik, Zorbal?k

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricileri ve telif haklar? hakk?nda detayl? bilgi, Ogelman ve arkada?lar?n?n (2015) makalesinde yer almaktad?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas? **2015** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için, ilgili makalenin yazarlar?yla veya yay?nc? kurulu?la ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makaleye ait PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sbd.aku.edu.tr

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ogelman, H. G., Körükçü, Ö., Sar?kaya, H. E., Güngör, H. ve Ersan, C. (2015). Ladd ve Profilet Çocuk Davran?? Ölçe?i, Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i ve Resimli Sosyometri Ölçe?i'nin dört ya? Türk çocuklar? için geçerlik güvenirlik çal??malar?. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17*(2), 109-129.

Ölçe?in orijinal PDF materyali a?a??daki adreste mevcuttur: akran-siddetine-maruz-kalma-olceg-toad.pdf

Akran ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için Ogelman ve arkada?lar?n?n (2015) referans makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM